

Dosarul nr. 2r-177/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – V.Holban

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – N. Budăi, V. Mihaila, I. Cotruță

ÎNCHEIERE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Lomachin Vladimir,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.16 (în procedura falimentului) către
Lomakin Alexandr, Lomachin Vladimir și Termican Tatiana, cu privire la încasarea
datoriei rezultate din neexecutarea obligației,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2021, prin care s-a
restituit apelul declarat de Lomachin Vladimir împotriva hotărârii Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru din 05 octombrie 2020, ca fiind depus în afara termenului
legal,

c o n s t a t ă :

La 18 mai 2020, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.16
(în procedura falimentului), a depus cerere de chemare în judecată către Lomakin
Alexandr, Lomachin Vladimir și Termican Tatiana, cu privire la încasarea datoriei în
sumă de 13063,28 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 05 octombrie 2020, cererea
de chemare în judecată a fost admisă integral.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Lomakin Alexandr, Lomachin Vladimir și
Termican Tatiana în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului
Locativ nr.16 (în procedura falimentului), datoria pentru prestarea serviciilor comunale
în perioada octombrie 2016 - februarie 2020 în mărime de 2399,16 lei, datoria pentru
energia termică în perioada ianuarie 2019 - martie 2020 în mărime de 10664,12 lei și
cheltuielile de citare a pârâtului în mărime de 90 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Lomakin Alexandr, Lomachin Vladimir și
Termican Tatiana, în beneficiul statului, taxa în sumă de 391,90 lei.

La 22 decembrie 2020, Lomachin Vladimir, a declarat apel împotriva hotărârii
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 05 octombrie 2020, solicitând casarea
integrală sau parțială a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, în sensul expus în apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2021, s-a restituit cererea de
apel depusă de Lomachin Vladimir împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru, din 05 octombrie 2020, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului
legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen, precum și i s-a restituit lui

Lomachin Vladimir, taxa de stat în mărime de 363,68 lei, achitată la buget la 22 decembrie 2020, în baza ordinului de încasare a numerarului nr 49542460.

La 09 februarie 2021, prin intermediul poștei electronice, Lomachin Vladimir a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2021, solicitând casarea integrală a încheierii atacate, obligarea Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.16 (în procedura falimentului) să prezinte calculul efectuat la adresa de consum și suspendarea procesului de judecată până la soluționarea unei cauze conexe.

În motivare a indicat că, hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 05 octombrie 2020, i-a fost adusă la cunoștință la 23 noiembrie 2020, și drept consecință, cererea de apel a fost depusă cu respectarea termenului de 30 de zile, iar prin restituirea apelului, instanța a aplicat eronat normele procedurale.

La 08 aprilie 2021, avocatul Dicusar Tatiana, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.16 (în procedura falimentului), a depus referință asupra recursului declarat de Lomachin Vladimir, solicitând respingerea cererii de recurs și menținerea încheierii atacate a instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2021 privind restituirea cererii de apel, a fost expediată participanților la proces, pentru cunoștință, la 02 februarie 2021, prin intermediul poștei electronice. (f.d.147)

Astfel, Colegiul constată că recursul înaintat la 09 februarie 2021 (f.d.150), a fost declarat în termen.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lomachin Vladimir urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu este semnată sau este semnată necorespunzător.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Și art. 437 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură civilă, prevede că cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă data declarării recursului și semnătura recurentului.

Studiind materialele cauzei, în contradictoriu cu circumstanțele invocate în cererea de recurs, Colegiul a stabilit că cererea de recurs a lui Lomachin Vladimir împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2021, depusă prin intermediul poștei electronice, nu este semnată de către recurent și nici nu este confirmată printr-o semnătură electronică. Astfel, în lipsa semnăturii - element obligatoriu, instanța de recurs este în imposibilitate de a verifica legalitatea încheierii contestate.

Totodată, pe o filă separată, anexată la cererea de recurs, este prezentată o imagine a unei semnături, nefiind clar cui aparține aceasta și ce act este semnat, deoarece alături nu există niciun text.

În acest sens, instanța de recurs reține că, pentru depunerea și examinarea cererii de recurs este necesar, nu doar respectarea premiselor și condițiilor de exercitare a

dreptului de atac, dar și respectarea condițiilor de formă și conținut a acesteia și, anume, cererea de recurs trebuie să conțină semnătura recurentului.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, cererea de recurs depusă de Lomachin Vladimir nu întrunește condițiile de formă ale recursului, prevăzute de dispozițiile art. 437 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură civilă, deoarece nu este semnată olograf.

Colegiul civil, mai menționează că cererea de recurs depusă de Lomachin Vladimir împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2021, este redactată parțial în limba de stat și parțial într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fapt care face imposibilă aprecierea corectă a pretențiilor înaintate de recurent.

În acest context, Colegiul remarcă că, prin Hotărârea nr. 17 din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSSM.

Curtea a notat că, conform art.74 alin.(1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

De asemenea, Colegiul civil reiterează că unul din principiile fundamentale ale procesului civil și penal este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă, art. 16 din Codul de procedură penală și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile art.118 din Constituție, sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii.

Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art.13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în baza Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 05 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie, obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

Totodată, cu toate că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, documentele procesuale judiciare urmează a fi întocmite în mod obligatoriu și în limba de stat.

În aceste condiții, instanțele de judecată nu se pot ocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat, din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înlăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Suplimentar, Colegiul consideră necesar de a menționa și faptul că, recurentul avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja

drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceasta.

Totodată în cauza Weissman și alții versus România (nr. 63945/00 din 24 mai 2006), Curtea a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiției și pe de altă parte interesul reclamanților de a prezenta argumentele lor în fața tribunalelor naționale.

Astfel, instanța de recurs remarcă ca fiind indubitabilă obligația recurentului de a întocmi cererea de recurs în conformitate cu cerințele Legii, aceasta fiind necesară într-o societate democratică și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în stat, iar restituirea recursului nefiind disproporționată în raport cu acest scop.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu încălcarea prevederilor art. 437 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Lomachin Vladimir.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. b¹), c) și alin. (2), 437 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Lomachin Vladimir, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.16 (în procedura falimentului) către Lomakin Alexandr, Lomachin Vladimir și Termican Tatiana, cu privire la încasarea datoriei rezultate din neexecutarea obligației.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru